FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	43331
Nom	Prevenció selectiva i indicada en drogodependències
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2151 - M.U. en Intervencions Psicològiques en àmbits socials 12-V.2	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2151 - M.U. en Intervencions Psicològiques en àmbits socials 12-V.2	5 - Avaluació i intervenció psicològica en joventut	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CORTES TOMAS, MARIA TERESA	300 - Psicologia Bàsica

RESUM

L'assignatura *Prevenció selectiva i indicada en drogodependències* consta d'un total de 3 crèdits teorico-pràctics. És una assignatura quadrimestral que s'impartix en primer curs durant el segon quadrimestre i forma part de l'agrupació d'assignatures que conformen el mòdul 'Avaluació i Intervenció Psicològica en Joventud'.

Esta matèria pretén oferir a l'alumne/a una visió conjunta i integrada dels principals aspectes que ha de conéixer un professional de les drogodependències a l'hora de planificar, dissenyar o adaptar i dur a terme qualsevol actuació preventiva.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Haver cursat el primer mòdul de formació bàsica avançada i la primera matèria de formació especialitzada avançada 'Avaluació i intervenció psicològica en família i infancia'

COMPETÈNCIES

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- Ubicar les actuacions preventives dins del procés addictiu.
- Ubicar les actuacions preventives en la planificació assistencial de la Comunitat Valenciana.
- Conéixer els principals documents que regixen els objectius preventius al nostre país: àrees d'actuació a considerar i col·lectius.
- Conéixer com es planifica una actuació preventiva mostrant una visió crítica i constructiva davant de qualsevol programa o actuació preventiva.
- Ser capaç de triar els principals aspectes a considerar dels estudis epidemiològics per a fonamentar una actuació preventiva.
- Conéixer i manejar alguns dels principals recursos documentals que garantixen la formació continuada dels professionals en prevenció de drogues.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fonaments en prevenció de drogues

El procés addictiu
Recursos assistencials en drogodependències
Qüestions bàsiques en prevenció
Estratègia Nacional sobre drogues
Ponència Tècnica del Pla Nacional sobre Drogues

2. Processos psicològics implicats en l'adquisició i manteniment d'una conducta addictiva. Nous patrons de consum

Procés d'adquisició de la conducta addictiva: la prevenció universal.
Procés de manteniment de la conducta addictiva: la prevenció selectiva i indicada.

3. Disseny, avaluació i seguiment del pla de prevenció psicosocial

3.1. Valoració de necessitats i fortaleses
Identificació / detecció primerenca i avaluació / diagnòstic multidimensional de jóvens implicats en la transició de l'ús a l'abús de drogues
3.2. Gestió de recursos
3.3. Selecció de programes o actuacions preventives
Examinar les opcions basades en l'evidència científica
Buscar l'equilibri entre fidelitat del model teòric i adaptació a les necessitats de la nostra realitat
3.4. Implementació i avaluació de programes o actuacions preventives

4. Programes de prevenció selectiva

Intervenció dirigida a la reducció de riscos

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	21,00	100
Tutories reglades	9,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	8,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	12,00	0
Lectures de material complementari	3,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	4,00	0
Preparació de classes de teoria	4,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	4,00	0
Resolució de casos pràctics	3,00	0
TOTAL	**75,00**	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies instruccionals de cara a potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències de la matèria.

Les tècniques instruccionals bàsiques són (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria, (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (estudi de casos, debat i anàlisi de textos), (3) Tutories grupals programades, (4) Preparació de treballs de forma autònoma, elaboració i presentació d'informes de les pràctiques realitzades a l'aula (individuals i en grup), (5) Avaluació formativa i sumativa

AVALUACIÓ

L'avaluació és comú a totes les assignatures que formen el mòdul Avaluació i Intervenció Psicològica en Joventut.

L'avaluació es realitzarà en funció de dos criteris complementaris: avaluació de resultats i avaluació del procés d'aprenentatge.

1. L'avaluació dels resultats es realitzarà al finalitzar el mòdul per mitjà d'un examen tipus test amb quatre alternatives de respostes. S'aplicarà la fórmula estàndard de correcció per a proves de 4 alternatives: A- (E/3), no penalitzant les omissions. L'examen constituirà el 40% de la nota (4 punts).
2. L'avaluació del procés (avaluació contínua) en cada matèria es realitzarà per mitjà de les activitats i treballs (individuals o grupals) realitzats en l'aula o fora d'esta. Este apartat constituirà el 60% de la nota (6 punts)

Les activitats i treballs podran consistir en:

- Lectures de textos recomanats i el seu posterior anàlisi crítica
- Pràctiques realitzades en l'aula i elaboració de memòries
- Exposició i debats en l'aula
- Seminaris, conferències, visites, cinefórum
- Resolució de supòsits i casos pràctics
- Treballs d'aplicació sobre els continguts de les assignatures
- Treballs d'investigació empírica sobre els continguts de l'assignatura.

Qualificació final: Serà requisit imprescindible per a la superació d'este mòdul tindre un 80% d'assistència a classe i haver obtingut una nota mínima de 2 sobre 4 en l'examen final (avaluació de resultats) i un 3 sobre 6 en les activitats i treballs de totes i cada una de les matèries (avaluació del procés) . En el cas de no superar l'avaluació contínua de la matèria, l'estudiant haurà de recuperar eixa part, no aprovant-se el mòdul fins que no tinga superada cada una de les seues parts

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Decreto 132/2010, de 3 de septiembre, del Consell sobre registro y autorización de centros y servicios de atención y prevención de las drogodependencias y otros trastornos adictivos en la Comunitat Valenciana.

PNSD (2010). Estrategia Nacional sobre Drogas 2009-2016.

PNSD (2002). Ponencia Técnica. Criterios básicos de intervención de los programas de prevención. Delegación del Gobierno para el Plan Nacional Sobre Drogas (Dic 1996).

Becoña, E. y Cortés, MT. (2011). Manual de adicciones para psicólogos especialistas en psicología clínica en formación. (Cap 3; 45-64) Barcelona: Socidrogalcohol-PNSD.

González, A., Fernández, JR. y Secades, R. (coord.) (2004). Guía para la detección e intervención temprana con menores en riesgo. (Cap 3, 225-269) Gijón: Colegio Oficial de Psicólogos del Principado de Asturias.

Bobes et al., (2007). Valoración de la gravedad de la adicción. Aplicación a la gestión clínica y monitorización de los tratamientos. Barcelona: Socidrogalcohol-PNSD.

Cortés, MT., Giménez, JA., Dolz, L., Samper, P., Espejo, B. y Belda, L. (2010). MIRAT, programa de prevención selectiva para jóvenes sancionados por tenencia/consumo de sustancias en la vía pública. Valencia: Fundación para el Estudio, Prevención y Asistencia a las Drogodependencias.

Complementàries

- EMCDDA (2009). Preventing later substance use disorders in at-risk children and adolescents: a review of the theory and evidence base of indicated prevention. Luxemburgo: Office for Official Publications of the European Communities.

Becoña, E. (2002). Bases científicas de la prevención delas drogodependencias. Madrid: Delegación del Gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas

.

Cortés, M.T. i Mayor, L. (2001). Psicologia de l'addicció. Servei de Normalització Llingüística. Universitat de València.

Roncero, M.; Cortés, M.T. y Perpiñá, C. (2012). La función motivadora de la entrevista. En C. Perpiñá: Manual de entrevista Psicológica, 291-313. Madrid: Pirámide.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Contenidos

Se mantienen los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

Se mantienen los horarios (días y horas) de las sesiones presenciales

Se mantiene el peso de las distintas actividades que suman las horas de dedicación en créditos ECTS marcadas en la guía docente original.

Se han incluido entre las actividades a realizar dos cuestionarios de fijación de conocimientos. Estos ayudarán a los estudiantes a puntualizar ideas fundamentales. Al no suponer su inclusión un mayor volumen de trabajo para el estudiante, se consideran incluidos en la distribución horaria establecida previamente en la guía docente

3. Metodología docente

Sustitución de clases presenciales por trabajo guiado a partir de materiales y propuestas de actividades incluidas en el Aula Virtual

Las explicaciones de los contenidos de la materia también se realizan mediante videoconferencias síncronas/asíncronas BBC y mediante transparencias/powers locutadas/os

Asimismo, se han habilitado espacios de resolución de dudas mediante Fórums en el Aula Virtual, y mediante videoconferencias en el horario de clase y fuera del mismo

Se mantiene el programa de tutorías virtuales (atención en 48 horas laborables máximo por correo electrónico). Durante el horario de las clases se ha habilitado un Forum específico de tutorías

4. Evaluación

Se realizará una evaluación continua. La nota final será la suma de:

Actividades escritas sobre contenidos trabajados en clase

actividad 1: concepto prevención / actividad 2: epidemiologia comentada/ actividad 3: documentación en programas de prevención basados en la evidencia/ actividad 4: pruebas de afianzamiento de conocimientos/ actividad 5: evaluación de necesidades en prevención de drogas). En este apartado la puntuación máxima a alcanzar serán 6 puntos

Trabajo grupal final. Comentario razonado de la adecuación o no de implementar un programa de prevención concreto. Dado que en este trabajo los estudiantes tienen que manejar los conocimientos adquiridos en toda la asignatura, la valoración máxima será de 4 puntos

Para aprobar la asignatura, tanto en primera como en segunda convocatoria, será necesario obtener al menos 3 puntos (sobre 6) en las actividades y al menos 2 puntos (sobre 4) en el trabajo final

5. Bibliografía

Se ha incluido como obligatorio un capítulo de apuntes realizado por la profesora para que sirva de apoyo y guía a los estudiantes. En ellos se presentan, comentan y matizan los principales contenidos de diversos apartados de la asignatura.

El resto del material especificado en la guía docente se mantiene al ser accesible para todo el estudiantado.